

REFERAT Formannskapet 2019-2023 d. 12-01-2022

Møtedato Onsdag d. 12. januar 2022 kl. 09:00

Møtested Teamsmøte / bystyresalen

Indholdsfortegnelse

Godkjenning av protokoll fra formannskapetets møter 01.12.21, 08.12.21 og 20.12.21.....	3
Møtedokumenter.....	5
Asylmottak - nivå 2.....	10
Sluttbehandling av utbyggingsavtale for Svanedamsveien / Fiskåtangen.....	13
Høringsuttalelse - Forslag til forskrift om skyte- og øvingsfelt i sjø.....	17

Punkt 2/22: Godkjenning av protokoll fra formannskapets møter 01.12.21, 08.12.21 og 20.12.21

Bilag

Protokoll Formannskapet 20.12.2021

Protokoll Formannskapet 08.12.21

Protokoll Formannskapet 01.12.21

Dato 3. januar 2022
Saksnr.: 2022000044-1
Saksbehandler Anne-Lise H Aabø
Godkjent av Camilla Dunsæd

Saksgang
Formannskapet

Møtedato
12.01.2022

Godkjenning av protokoll fra formannskapets møter 01.12.21, 08.12.21 og 20.12.21

Forslag til vedtak

1. [Formannskapet godkjenner protokoll fra formannskapets møte 01.12.21.](#)
2. [Formannskapet godkjenner protokoll fra formannskapets møte 08.12.21.](#)
3. [Formannskapet godkjenner protokoll fra formannskapets møte 20.12.21.](#)

Vedlegg:
Protokoll fra formannskapets møte 01.12.21
Protokoll fra formannskapets møte 08.12.21
Protokoll fra formannskapets møte 20.12.21

Punkt 2022000044-7: Møtedokumenter

Bilag

Statusrapportering Covid19 - 12.01.2022

Komplett innkalling Formannskapet 12.01.22

Saksliste Formannskapet 12.01.2022

PROTOKOLL FORMANNSKAPET

Dato: 12.01.2022
Sted: Teamsmøte / bystyresalen
Behandlede saker: 2/22 - 5/22
Møtets varighet: Kl. 09.00 til 10.00
Møteleder: Ordfører Jan Oddvar Skisland

Til stede:

Jan Oddvar Skisland (AP)
Andreas Landmark (SV)
Hildegunn M. T. Seip (MDG)
Mira Thorsen (MDG)
Mali Steiro Tronsmoen (SV)
Kasper Bekkeli Espeland (Rødt) for
Erik Rostoft (TVP)
Roy Fardal (UAVH)
Renate Hægeland (H)
Ida Grødum (H)
Terje Øydne Pettersen (H)
Jørgen H. Kristiansen (KRF)
Sigrun Sæther (KRF)
Stian Storbukås (FRP)
Vidar Kleppe (DEM)

Forfall:

Reidar Heivoll (SP)

Til stede fra administrasjonen:

Kommunedirektøren
Direktør for helse og mestring
By- og stedsutviklingsdirektøren
Formannskapssekretæren

Dessuten møtte:

Ass. kommuneoverlege Priscilla Hilton
Rådgiver helse og mestring stab Per Vassbotn
Rådgiver overordnet planlegging Marit Eik

**Status Koronasituasjonen i Kristiansand
ved lege Priscilla Hilton og rådgiver Per Vassbotn**

(kl. 09.00-09.20)

- Arbeidsutvalgets situasjonsvurdering Covid-19 pr. 12. januar 22
- Indikatorer for risikovurdering siste 14 dager
- Utvikling i antall smittede pr. uke
- Smitteveier
- Aldersfordeling blant smittede
- Nye tilfeller pr. 14 dag (rullerende)
- Status vaksinerings
- Karantenering
  - Karantenehotell
- Status personellbanken
- Tiltak som er iverksatt
- Tiltak som planlegges/vurderes

2/22 Formannskapssak:
**Godkjenning av protokoll fra formannskapets møter 01.12.21,
08.12.21 og 20.12.21**
(ark.nr. 2022000044)

Formannskapets vedtak:

1. Formannskapet godkjenner protokoll fra formannskapets møte 01.12.21.
2. Formannskapet godkjenner protokoll fra formannskapets møte 08.12.21.
3. Formannskapet godkjenner protokoll fra formannskapets møte 20.12.21.
(Enst.)

3/22 Formannskapssak:
Asylmottak - nivå 2
(ark.nr. 2021038544)
Oppvekstutvalgets innst. 11.01.22

Formannskapets vedtak:

1. Formannskapet støtter kommunedirektørens anbefaling om å legge inn tilbud på rammeavtale og deretter miniavrop på asylmottak- nivå 2 variabel mottakskapasitet.
2. Administrasjonen får fullmakt til å legge inn tilbud innen fristen 20. desember d.å. med forbehold om politisk godkjenning 12.01.22.
3. Administrasjonen får fullmakt til å etablere 150 mottaksplasser og ved ekstraordinært behov opp til 200 ekstra plasser på asylmottak – nivå 2.
(13/2)

Forslag:

DEM fremmet følgende forslag:

«Kristiansand kommune legger ikke inn tilbud på asylmottak – nivå 2.»

DEM/FRP fremmet følgende forslag:

«Formannskapet mener Kristiansand kommune i større grad skal konsentrere seg om flyktninger som allerede er bosatt i kommunen med nødvendig personell, og tilgjengelig økonomi. Det er viktig at allerede bosatte flyktninger får en integrering som ikke medfører arbeidsløshet og fattigdom. Utfordringer knyttet til asylsøkere som ikke er innvilget opphold blir for utfordrende for Kristiansand kommune dersom integreringen skal videreutvikles i kommunen. Formannskapet mener også at opprettelse av asylmottak kan medføre andre sosiale utfordringer som ikke kompenseres fullt ut, eller som kan gi utfordringer på andre tjenesteområder, samt økt kriminalitet. Av denne grunn legger ikke Kristiansand kommune inn tilbud på asylmottak som foreslått»

Voteringer:

DEM sitt forslag falt med 13 mot 2 stemmer (DEM/FRP).

DEM/FRP sitt fellesforslag falt med 13 mot 2 stemmer (DEM/FRP).

Kommunedirektørens innstilling ble vedtatt med 13 mot 2 stemmer (DEM/FRP).

Protokolltilførsel

Høyre fremmet følgende protokolltilførsel:

«Formannskapet er bekymret over arbeidssituasjonen til de ansatte i et eventuelt asylmottak – nivå 2 i perioder med lav aktivitet. Det er ikke ønskelig at de ansatte i et slikt tilfelle blir sittende uten arbeidsoppgaver eller blir overført til stillingsbanken.»

4/22 Formannskapssak:
Sluttbehandling av utbyggingsavtale for Svanedamsveien / Fiskåtangen.

(ark.nr. 2020037296)

Nærings- og eierskapsutvalgets innst. 11.01.22

Formannskapets vedtak:

Forslag til utbyggingsavtale for Svanedamsveien / Fiskåtangen datert 29.10.2021. vedtas

(Enst.)

5/22 Formannskapssak:
Høringsuttalelse - Forslag til forskrift om skyte- og øvingsfelt i sjø
(ark.nr. 2021038980)

Formannskapets vedtak:

1. Formannskapet er positive til at det ryddes opp i dagens skyte- og øvingsfelt i sjø og at feltene får en tydeligere juridisk og planfaglig status.
2. Formannskapet viser til pågående arbeid med ny arealdel til kommuneplanen og legger til grunn at det vil bli en god dialog med Forsvarsbygg i forbindelse med utforming av bestemmelser knyttet til skyte- og øvingsfeltene i sjø i ny arealdel til kommuneplanen.
(Enst.)

Innmeldte spørsmål:

Repr. Roy Fardal, Uavh., etterlyste svar på tidligere innmeldt spørsmål om piggdekkavgift.
By- og stedsutviklingsdirektørens skriftlige svar sendes til formannskapets medlemmer.

Repr. Andreas Landmark, SV, etterlyste presentasjon/rapport om Topdalsfjorden som ble presentert i formannskapet 08.12.21.
Rapporten/presentasjonen legges ut på møtet slik at den blir tilgjengelig for alle.

Møtet hevet.

Punkt 3/22: Asylmottak - nivå 2

Bilag

Vedtak AIU, 06012022, Sak 2/22, Asylmottak - nivå 2

Vedtak HELSEUTV, 14122021, Sak 59/21, Asylmottak - nivå 2

Vedtak OPPV, 11012022, Sak 3/22, Asylmottak - nivå 2

Informasjon til kommuner i Agder og Vestfold og Telemark om nytt system for anskaffelse av driftsavtaler for asylmottak.msg0

SAKSPROTOKOLL

Arkivsak-dok. 2021038544
Saksbehandler Birgith Seglsten Ness

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Helseutvalget	14.12.2021	59/21
2 Oppvekstutvalget	11.01.2022	3/22
3 Formannskapet	12.01.2022	3/22
4 Arbeids- og inkluderingsutvalget	06.01.2022	2/22

ASYLMOTTAK - NIVÅ 2

FORMANNSKAPET HAR BEHANDLET SAKEN I MØTE 12.01.2022 SAK 3/22

Formannskapets vedtak:

1. Formannskapet støtter kommunedirektørens anbefaling om å legge inn tilbud på rammeavtale og deretter miniavrop på asylmottak- nivå 2 variabel mottakskapasitet.
2. Administrasjonen får fullmakt til å legge inn tilbud innen fristen 20. desember d.å. med forbehold om politisk godkjenning 12.01.22.
3. Administrasjonen får fullmakt til å etablere 150 mottaksplasser og ved ekstraordinært behov opp til 200 ekstra plasser på asylmottak – nivå 2. (13/2)

Forslag:

DEM fremmet følgende forslag:

«Kristiansand kommune legger ikke inn tilbud på asylmottak – nivå 2.»

DEM/FRP fremmet følgende forslag:

«Formannskapet mener Kristiansand kommune i større grad skal konsentrere seg om flyktninger som allerede er bosatt i kommunen med nødvendig personell, og tilgjengelig økonomi. Det er viktig at allerede bosatte flyktninger får en integrering som ikke medfører arbeidsløshet og fattigdom. Utfordringer knyttet til asylsøkere som ikke er innvilget opphold blir for utfordrende for Kristiansand kommune dersom integreringen skal videreutvikles i kommunen. Formannskapet mener også at opprettelse av asylmottak kan medføre andre sosiale utfordringer som ikke kompenseres fullt ut, eller som kan gi utfordringer på andre tjenesteområder, samt økt kriminalitet. Av denne grunn legger ikke Kristiansand kommune inn tilbud på asylmottak som foreslått»

Voteringer:

DEM sitt forslag falt med 13 mot 2 stemmer (DEM/FRP).

DEM/FRP sitt fellesforslag falt med 13 mot 2 stemmer (DEM/FRP).

Kommunedirektørens innstilling ble vedtatt med 13 mot 2 stemmer (DEM/FRP).

Protokolltilførsel

Høyre fremmet følgende protokolltilførsel:

«Formannskapet er bekymret over arbeidssituasjonen til de ansatte i et eventuelt asylmottak – nivå 2 i perioder med lav aktivitet. Det er ikke ønskelig at de ansatte i et slikt tilfelle blir sittende uten arbeidsoppgaver eller blir overført til stillingsbanken.»

12.01.2022

Punkt 4/22: Sluttbehandling av utbyggingsavtale for Svanedamsveien / Fiskåtangen

Bilag

Vedtak NÆR, 11012022, Sak 2/22, Sluttbehandling av utbyggingsavtale for Svanedamsveien / Fiskåtangen.

Utbyggingsavtale for Svanedamsveien, datert 211105 - signert utbygger

Dato 7. desember 2021
Saksnr.: 2020037296-19
Saksbehandler Vibeke Wold Sunde
Godkjent av Tone Iglebæk
Camilla Bruno Dunsæd

Saksgang

Nærings- og eierskapsutvalget
Formannskapet

Møtedato

11.01.2022
12.01.2022

**Sluttbehandling av utbyggingsavtale for Svanedamsveien /
Fiskåtangen.**

Forslag til vedtak

[Forslag til utbyggingsavtale for Svanedamsveien / Fiskåtangen datert
29.10.2021. vedtas](#)

Sammendrag

Reguleringsplanen for Svanedamsveien/Fiskåtangen ble vedtatt av bystyret 01.12.2021. Planen legger til rette for transformasjon av et næringsområde til et boligområde med ca. 660 boenheter.

Forhandling om utbyggingsavtale ble innledet i august 2020, avtaleforslaget har blitt framforhandlet parallelt med utarbeidelsen av planforslaget.

Utbygger er ansvarlig for at arealer innenfor angitt utbyggingsområde skal planlegges og opparbeides.

Kommunen påtar seg ansvar for å gjennomføre rekkefølgekrav til pumpestasjon på Lumber. Utbygger betaler et forholdsmessig bidrag til opparbeidelsen.

Vedlegg:

Utbyggingsavtale for Svanedamsveien, datert 211105 - signert utbygger

Saksutredning

Bakgrunn for saken

Reguleringsplanen for Svanedamsveien/Fiskåtangen ble vedtatt av bystyret 01.12.2021. I vedtaket anmoder bystyret om at det framlegges en utbyggingsavtale.

Reguleringsplanen legger til rette transformasjon av næringsarealer ved Svanedamsveien/Fiskåtangen til et boligområde med ca. 660 boenheter.

Forhandling om utbyggingsavtale ble innledet i august 2020. Avtaleforslaget er framforhandlet parallelt med reguleringsplanen, i tråd med planforslaget.

Utbyggingspolitikk

Kommunens vedtatte utbyggingspolitikk er lagt til grunn for drøftelsene og avtalen som er framforhandlet. Utbygger er gjort kjent med sin forpliktelse til å sikre seg rettigheter til de arealene som skal bygges ut eller er nødvendig for utbyggingen. Kristiansand kommune eier noen mindre arealer innenfor planområdet.

Rekkefølgekrav og økonomiske konsekvenser

Utbyggingsområdet har rekkefølgekrav til oppgradering av pumpestasjon ved Lumber. Kravet løses ved at utbygger betaler inn et bidrag for opparbeidelsen. Bidraget er på kr 3 000 000 (ekskl. mva.) Bidraget skal være innbetalt før det gis igangsetting til fase to i området. Kommunen påtar seg ansvaret for oppgraderingen av selve pumpestasjonen på Lumber. Ingeniørvesenet innarbeider dette i hovedplan for vann og avløp.

Etter høringen av planen er det lagt inn rekkefølgekrav om at; *før nye boliger tas i bruk skal det være dokumentert tilstrekkelig renskapasitet for avløp i Bredalsholmen renseområde.* Dette er et rekkefølgekrav som er knyttet til krav kommunen har for utbedring av renskapasiteten, og det er avtalt i utbyggingsavtalen at kommunen er ansvarlig for gjennomføring av rekkefølgekravet. Tiltaket er lagt inn i kommunens forslag til økonomiplan og skal være gjennomført innen 01.06.2023.

Øvrige rekkefølgekrav løses av utbygger i tråd med reguleringsplanen.

I henhold til standard politikk er det forutsatt bankgarantistillelse for opparbeidelse av offentlige anlegg. Slik garanti skal foreligge før det kan gis igangsettingstillatelse til de ulike fasene i utbyggingen.

Overføring av areal

Utbygger er orientert om hvilke typer arealer som etter utbyggingen skal overføres hefte og vederlagsfritt til kommunen. Overtakelsesavtale med kart vil avklare hvilke arealer dette er, og hvilke av disse arealene kommunen skal forestå framtidig drift og vedlikehold av. Det er utarbeidet foreløpig overtakelseskart i henhold til gjeldende reguleringsplan (bilag 8).

Barn og unges interesser

Avtaleforslaget følger opp løsninger i vedtatt reguleringsplan. Det vurderes at barn og unges interesser er godt ivaretatt i avtalen, ved at utbyggingsavtalen legger opp til en inndeling i faser, hvor det definert hvilken grønn og teknisk infrastruktur som skal være opparbeidet i de ulike fasene, før det gis brukstillatelse til boligbebyggelse. Dette sikrer ferdigstilling av de enkelte områdene i planen før tilhørende boligbebyggelse tas i bruk.

Klima- og miljøkonsekvenser

Utbyggingsavtalen følger opp og legger til rette for realisering av foreslått utbygging i detaljreguleringsplanen for Svanedamsveien/Fiskåtangen. Klima og miljøkonsekvensene fremgår av reguleringsplanen. Utbyggingsavtalen vurderes å ikke påvirke klima- og miljøkonsekvensene utover dette.

Høring av avtaleforslaget

Avtaleforslaget lå ute til offentlig ettersyn i perioden fra 25.06.2021 til 10.08.2021. Orientering om høringen av avtaleforslaget ble sendt til berørte grunneiere og naboer, offentlige myndigheter og kommunens råd. Det kom ingen uttalelser til avtaleforslaget.

Etter høringen er avtaleforslaget justert i tråd med endring av reguleringsplanen. Det er laget inn i punkt 4.10 i avtalen at kommunen er ansvarlig for håndtering av rekkefølgekravet knyttet til tilstrekkelig renskapasitet i Bredalsholmen rensområde.

Ansvarlige for utbygger har signert justert avtaleforslag med elektronisk signatur 05.11.2021.

Vurdering og konklusjon

Avtalen legger til rette for gjennomføring av utbygging av området Svanedamsveien/ Fiskåtangen i tråd med vedtatt reguleringsplan.

På bakgrunn av slik det er beskrevet i saken anbefaler Byutviklingsdirektøren at forslag til utbyggingsavtale vedtas.

Punkt 5/22: Høringsuttalelse - Forslag til forskrift om skyte- og øvingsfelt i sjø

Bilag

Høring - forskrift om skyte- og øvingsfelt i sjø.PDF

Høringsliste.PDF

Høringsnotat - forskrift om skyte- og øvingsfelt i sjø.PDF

Forskrift om skyte- og øvingsfelt i sjø.PDF

Vedlegg 1 - Koordinatliste.PDF

Vedlegg 2 - Kart over skyte- og øvingsfelt.PDF

Vedlegg 3 - Konfliktvurderingstabell.PDF

Vedlegg 4 - Mengde utskutt ammunisjon.PDF

Vedlegg 5 - Detaljkart over forbudsområder.PDF

Dato 14. desember 2021
Saksnr.: 2021038980-5
Saksbehandler Kirsten Marie Sødal
Godkjent av Jan Erik Lindjord
Knut Felberg
Tone Iglebæk
Camilla Bruno Dunsæd

Saksgang
Formannskapet

Møtedato
12.01.2022

Høringsuttalelse - Forslag til forskrift om skyte- og øvingsfelt i sjø

Forslag til vedtak

1. Formannskapet er positive til at det ryddes opp i dagens skyte- og øvingsfelt i sjø og at feltene får en tydeligere juridisk og planfaglig status.
2. Formannskapet viser til pågående arbeid med ny arealdel til kommuneplanen og legger til grunn at det vil bli en god dialog med Forsvarsbygg i forbindelse med utforming av bestemmelser knyttet til skyte- og øvingsfeltene i sjø i ny arealdel til kommuneplanen.

Sammendrag

Forsvarsdepartementet har sendt forslag til forskrift om skyte- og øvingsfelt i sjø på høring. Skyte- og øvingsfelt er sentrale for Forsvarets operative virksomhet, og dermed også for den nasjonale beredskaps- og krisehåndteringsevnen. Forskriften som nå er på høring definerer skyte- og øvingsfeltene som forbudsområder og det vil som hovedregel medføre at ferdsel, aktivitet og etablering av faste eller midlertidige installasjoner er forbudt i feltene. Det foreslås imidlertid en rekke unntak fra forbudet, blant annet for aktivitet i feltene når Forsvaret ikke avholder skyteøvelser.

De eksisterende skyte- og øvingsfeltene i sjø utenfor Kristiansand kommune er restrukturert til to nye skyte- og øvingsfelt nå kalt Mandal og Kristiansand. Skytefeltene er trukket lenger fra kystlinjen, og berører ikke lenger land. Hoveddelen av forbudsområdene er utenfor plan- og bygningslovens virkeområde.

Vedlegg:

Høring - forskrift om skyte- og øvingsfelt i sjø.PDF

Høringsliste.PDF

Høringsnotat - forskrift om skyte- og øvingsfelt i sjø.PDF

Forskrift om skyte- og øvingsfelt i sjø.PDF

Vedlegg 1 - Koordinatliste.PDF

Vedlegg 2 - Kart over skyte- og øvingsfelt.PDF

Vedlegg 3 - Konfliktvurderingstabell.PDF

Vedlegg 4 - Mengde utskutt ammunisjon.PDF

Vedlegg 5 - Detaljkart over forbudsområder.PDF

Saksutredning

Bakgrunn for saken

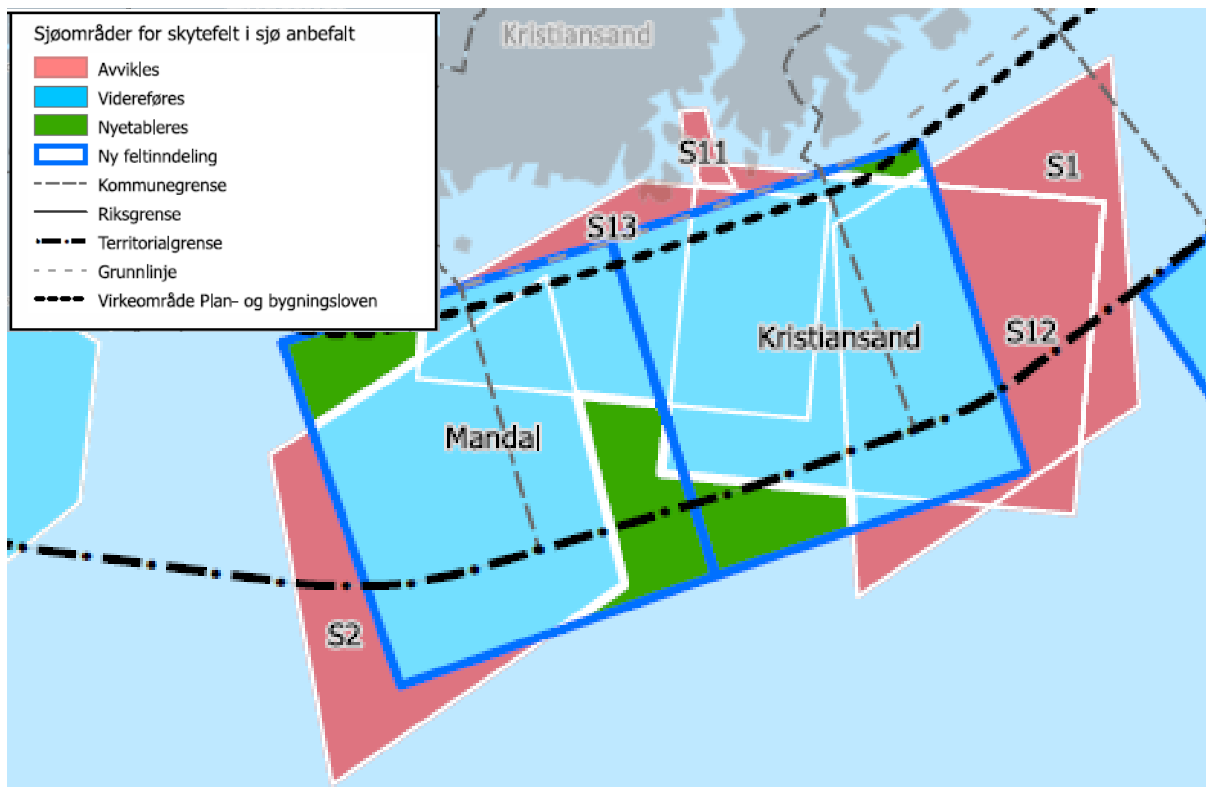
Forsvarsdepartementet har sendt forslag til forskrift om skyte- og øvingsfelt i sjø på høring.

Bakgrunnen for fastsetting av forskriften er at det i dag ikke foreligger konkrete rettslige reguleringer tilknyttet etablering og beskyttelse av skyte- og øvingsfelt i sjø. Historisk sett har det ikke vært behov for et rettslig rammeverk eller fastsettelse av forbudsområder. Det har vært alminnelig akseptert at Forsvaret har behov for skyte- og øvingsfelt i sjø og disse har til en viss grad blitt forsøkt vernet, særlig mot etablering av faste installasjoner, gjennom annen lovgivning, som plan- og bygningsloven og havne- og farvannsloven. Disse lovgrunnlagene gir til en viss grad vern, men har sine begrensninger. Plan- og bygningsloven gjelder eksempelvis kun ut til én nautisk mil utenfor grunnlinja, jf. § 1-2 andre ledd. Forsvarsdepartementet opplyser at det siste tiåret har det imidlertid oppstått større interessekonflikter i sjø tilknyttet både bruk og vern av sjøområder. Det er som følge av de mange interessene nå et konkret behov for å formalisere skyte- og øvingsfelt i sjø som gir regler med tilstrekkelig vern og forutsigbarhet for Forsvarets aktiviteter i skytefeltene.

Skyte- og øvingsfelt er sentrale for Forsvarets operative virksomhet, og dermed også for den nasjonale beredskaps- og krisehåndteringsevnen. Forskriften som nå er på høring definerer skyte- og øvingsfeltene i sjø som forbudsområder og det vil som hovedregel medføre at ferdsel, aktivitet og etablering av faste eller midlertidige installasjoner er forbudt i feltene. Det foreslås imidlertid en rekke unntak fra forbudet, blant annet for aktivitet i feltene når Forsvaret ikke avholder skyteøvelser.

Grensejusteringer, avvikling og nyetablering av skyte- og øvingsfelt i sjø

Skyte- og øvingsfeltene i sjø ved Kristiansand (S1, S2, S11, S12, S13) har bestått av mange, til dels overlappende skytefelt, se kart i figur 1 på neste side. Noen av feltene har dekket de avviklede kystfortenes behov. Det foreslås å avvikle deler av skytefeltene S1, S2, S12 og S13, mens S11 avvikles i sin helhet. De nye skytefeltene er restrukturert til to skytefelt nå kalt Mandal og Kristiansand. Skytefeltene er trukket lenger fra kystlinjen, og berører ikke lenger land. Nyetableringene for skytefeltene Kristiansand og Mandal skjer øst og vest for kommunegrensen og i områder som ligger utenfor plan- og bygningslovens virkeområde. Hoveddelen av forbudsområdene er arealer utenfor plan- og bygningslovens virkeområde. Grensejusteringene innebærer at skytefeltene er trukket lenger ut fra land (utenfor grunnlinja), slik at potensialet for konflikter i strandsonen reduseres. Endringene innebærer blant annet at skyte- og øvingsfelt i sjø avvikles for innseglinga til Kristiansand og i områder omfattet av landskapsvernområdet Oksøy-Ryvingen. For områdene utenfor grunnlinja fastsettes store deler av arealene mellom grunnlinja og virkeområdet til plan- og bygningsloven som forbudsområder med forskrift etter sikkerhetsloven § 7-5 bokstav b og c.

Figur 1 viser sjøområder for skyte- og øvingsfelt i sjø som anbefales avviklet, videreført og nyetablert, samt ny feltinndeling.

Fastsettelse av skyte- og øvingsfelt i sjø i forskrift vil gi Forsvaret og politiet tilstrekkelig håndhevingsmulighet for det tilfellet at enkelte opptre i strid med de foreslått begrensninger som vil gjelde for skyte- og øvingsfelt i sjø og Forsvarets planlagte øvelser. Videre vil Forsvaret med ny forskrift bli høringspart slik at de mottar relevante saker og beslutninger på høring, for eksempel i saker i tilknytning til etablering av akvakultur-anlegg og biomasseøkning i eksisterende anlegg. Forslaget vil gi Forsvarsbygg, som innsigelsesmyndighet for Forsvarets interesser i planer etter plan- og bygningsloven, et klarere innsigelsesgrunnlag i arbeidet med å ivareta viktige militære interesser. Dette vil hjelpe å sikre at Forsvaret har tilgjengelig areal til å øve i, uten risiko for interessekonflikter.

Nærmere om forskriften og unntak

Forslaget til ny forskrift vil medføre at det som hovedregel vil være forbudt med ferdsel, aktivitet eller etablering av faste eller midlertidige installasjoner i forbudsområdene. Det foreslås imidlertid en rekke unntak fra dette forbudet.

- Forslaget til forbudsområder vil ikke gjelde for luftfarten og luftrommet regulert etter luftfartsloven med forskrifter.
- Forbudet vil ikke gjelde eksisterende rørledninger på havbunnen, eller eksisterende akvakulturlokaliteter som gis anledning til å opprettholde virksomhet i henhold til gjeldende akvakulturtillatelse. Forbudet vil imidlertid gjelde for nye anlegg og eventuelle endringer i eksisterende akvakulturtilatelser som innebærer utvidelse eller opprettelse av nye lokaliteter.
- Det vil også være tillatt med ferdsel så fremt ikke denne er til unødig hinder for Forsvaret når det gjennomføres skyteøvelser.
- For øvrig vil det være tillatt med aktivitet som foregår når Forsvaret ikke avholder skyteøvelser.

I forslag til ny forskrift er det tatt inn en mulighet for andre aktører og brukere av områdene til å søke om tillatelse eller dispensasjon fra forbudet, som vil gjøre det helt eller delvis tillatt likevel å utøve aktivitet eller etablere faste installasjoner i et skyte- og øvingsfelt i sjø.

Interessekonflikter

Det er utarbeidet en konfliktvurderingstabell til forslag til forskrift. Denne viser at luftrom og undersjøiske kabler kan utgjøre en konflikt med Forsvarets aktivitet i begge skyte- og øvingsfeltene. Ved gjennomføring av avbøtende tiltak vil temaet imidlertid være håndterbart i feltet. Videre viser konfliktvurderingstabellen at det for begge skyte- og øvingsfeltene også er konflikt med temaet akvakultur. Akvakultur er i utgangspunktet en fast installasjon og vil ikke være forenlig med aktiviteten, men det beskrives at det vil være mulig å tillate aktiviteten i enkelte tilfeller. Temaene ferdsel, internasjonale farleder, fiskeri, olje- og gassutvinning og sjøbunnsområder er vurdert å være aktuelt i skyte- og øvingsfeltene, men det antas å ikke være konflikter med Forsvarets aktivitet. For Kristiansand skytefelt viser konfliktvurderingstabellen at ivaretagelsen av sjøfugl og dumpeområde for ammunisjon og blindjegere er miljøhensyn som er lite forenlig med flere forsvarsaktiviteter pga. ivaretagelsen av økologiske sammenhenger, men at noen aktivitetstyper er forenlige.

Forurensning og opprydding

Endrede skyte- og øvingsfelt i sjø innebærer at den forurensningen som aktiviteten innebærer vil skje lenger bort fra land og sårbare områder. I høringsnotatet står det at ut fra et miljøperspektiv vil det i hovedsak være kobber og noen rester av eksplosiver som kan ha vesentlige miljøkonsekvenser.

Det legges opp til etablering av et eget prosjekt for søk og opprydding etter blindgjengere fra skyteaktiviteten, og rydding av annen forurensning og avfall. Departementet legger opp til at det ved avvikling av skytefeltene vil utarbeides et program for nødvendige tiltak, og at tilnærming og omfang av undersøkelser vil bli diskutert med aktuelle myndigheter.

Økonomiske og planmessige konsekvenser

Etter Forsvarsdepartementets syn vil forslaget ikke gi direkte økonomisk konsekvenser for den aktuelle bruken av områdene i forhold til dagens situasjon, eller en økonomisk konsekvens for andre.

Videre mener departementet at forslaget vil kunne gi større forutberegnelighet for offentlige myndigheters planprosesser og saksbehandling av diverse tillatelser, for næringsvirksomheten og for private borgere. Samt at trygghet for at det er gode og store nok felt å skyte i, vil kunne medføre at Forsvaret kan være mer fleksible på sambruksordninger enn det de kan i dag.

Forslaget til forskrift gir skyte- og øvingsfeltene i sjø hjemmel i forskrift. Dette medfører at kommunene som berøres av disse feltene, må innarbeide disse i arealplanene som hensynssone båndlagt etter andre lover, i dette tilfellet sikkerhetsloven. Arealbruken styres dermed også gjennom sikkerhetslovens og forskriftens regler.

Forslag til forskrift stiller krav om utarbeidelse av skytefeltinstruksjoner, og at Forsvaret fører oversikt over bruken. Dette vil medføre behov for etablering av fornyede eller nyetablerte interne rutiner i Forsvaret og kommunikasjon med aktuelle myndigheter og andre berørte. Forslaget til forskrift tydeliggjør ansvaret Forsvaret har for å hindre eller redusere påvirkning på miljø- og naturmangfoldet.

Vurdering

En ny forskrift innebærer at skyte- og øvingsfeltene i sjø blir forbudsområder med hjemmel i sikkerhetsloven § 7-5 bokstav b og c. Grensejusteringene som foreslås, å trekke skytefeltene lenger ut fra land, medfører at potensialet for konflikter i strandsonen reduseres. Hoveddelen av arealene som blir forbudsområder ligger imidlertid utenfor plan- og bygningslovens virkeområde. I sjøområder gjelder plan- og bygningsloven ut til én nautisk mil utenfor grunnlinjene, jf. § 1-2 andre ledd. Det vurderes derfor at en forskriftsfesting av forbudsområdene får begrenset betydning for Kristiansand kommune, men at de endringene som foreslås, ved å trekke forbudsområdene lenger bort fra land, er en fordel for flere av de interesser kommunen skal ivareta, som naturvern, ferdsel og friluftsliv (inkl. fritidsfiske) for allmenheten. Faste installasjoner, som akvakultur, er i utgangspunktet forbudt innenfor skyte- og øvingsfelt i sjø. Forskriften vil derfor kunne ha konsekvenser for forslag om etablering av akvakulturanlegg. I forbindelse med arbeidet med ny arealdel til kommuneplanen har det kommet forslag om etablering av akvakulturanlegg. Disse er imidlertid utenfor foreslåtte forbudsområder, og forskriften vil derfor ikke få konsekvenser for behandlingen av disse.

En ny forskrift vil gi skyte- og øvingsfeltene i sjø hjemmel i forskrift. Dette medfører at det i kommuneplanens arealdel, som er under utarbeidelse, må innarbeides forbudsområder som hensynssone båndlagt etter andre lover, i dette tilfellet sikkerhetsloven. I gjeldende kommuneplaner er arealene til skyte- og øvingsfelt i sjø ikke markert i kommuneplanene. I uttalelse, datert 12.03.2021, ved varsel om oppstart til kommuneplanens arealdel, bemerket Forsvarsbygg at det pågår et landsdekkende prosjekt for gjennomgang av Forsvarets skyte- og øvingsfelt på sjøen. De ba om at konkretisering av bestemmelser og formålsjengivelse gjøres juridisk bindende i arealdelen til kommuneplanen. Kristiansand kommune vil ved høring av planforslaget av kommuneplanens arealdel gå i dialog med Forsvarsbygg om endelig avgrensning av forbudsområdene og behov for bestemmelser, slik Forsvarsbygg også skisserte i sin høringsuttalelse.

Konklusjon

En forskriftsfesting av skyte- og øvingsfelt i sjø vurderes å ha liten betydning for kommunen, men grensejustering og oppheving av skytefelt vurderes å være positivt for flere interesser som kommunen skal ivareta. Videre er kommunen positiv til at det ryddes opp i dagens skyte- og øvingsfelt i sjø og at skytefeltenes planmessige status blir tydeligere. Kommuneplanens arealdel er under utarbeidelse, og det legges til grunn at det vil bli en god dialog med Forsvarsbygg i forbindelse med utforming av bestemmelser knyttet til skyte- og øvingsfeltene i sjø i ny arealdel til kommuneplanen.